

Bakıda Asiya Parlament Assambleyasının 15-ci plenar sessiyası öz işinə başlayıb

Fevralın 19-da Milli Məclis-in inzibati binasında Asiya Parlament Assambleyasının (APA) "Asiyada çoxtərəfli əməkdaşlığın gücləndirilməsində parlament diplomatiyasının rolu" mövzusunda həsr edilmiş 15-ci plenar sessiyasının açılış mərasimi keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, tədbirdə 35 nümayəndə heyəti, ümumilikdə isə 280 nəfərə yaxın nümayəndə iştirak edib.

15-ci plenar sessiyanın açılışında Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Açılış mərasimində çıxış edən Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova sessiya iştirakçıları salamlayaraq, bu plenar sessiyada iştirak etdikləri üçün parlamentlərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinə minnətdarlığını bildirib. O qeyd edib ki, sessiya əməkdaşlığımızı daha da inkişaf etdirmək və bu platformanı möhkəmləndirmək istiqamətində qətiyyətli niyyətimizin və sədiqliyimizin göstəricisidir.

Spiker diqqətə çatdırıb ki, tam bir il əvvəl, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Asiya Parlament Assambleyasına sədrliyi öz üzərinə götürdü. Sədrliyimiz çərçivəsində birgə fəaliyyətimizin daha da gücləndirilməsi üçün APA-nın institusional potensialının inkişaf etdirilməsi, üzvlük sıralarımızın genişləndirilməsi, mövcud qurumların fəaliyyətinin canlandırılması və səmərəliliyinin artırılması kimi bir sıra prioritetlər irəli sürüldü.

Milli Məclisin Sədri bildirib ki, dünən keçirilən assambleyanın İcraiyyə Şurasının iclasında iki müraziət - Oman Sultanlığının Şura Məclisinin Assambleyanın təmsilçisi üzvlüyünə qəbul olunması ilə bağlı müraziəti və Belarus Respublikası Milli Assambleyası Respublika Şurasının Asiya Parlament Assambleyasında müşahidəçi statusu alması üçün müraziəti nəzərdən keçirilib.

Sahibə Qafarova qeyd edib ki, İcraiyyə Şurası bu məsələlər üzrə plenar sessiyaya müvafiq tövsiyələr verib. O, plenar sessiyanın bu iki müraziəti müsbət cavab verəcəyinə, bu müraziətlərlə bağlı müvafiq qərarlar qəbul edəcəyinə və bununla da təşkilatın sıralarının genişləndirilməsinə inamını ifadə edib.

Sahibə Qafarova Asiya Parlament Assambleyasının sədri olaraq, hər iki parlamentin spikerinə - Şeyx Xəlil bin Hilal Əl-Maavaliyə və Natalya Koçanovaya assambleyanın işinə töhfə verməyə göstərdikləri səmimi istək və təşəbbüslərinə görə təşəkkürünü bildirib.

Milli Məclisin Sədri diqqətə çatdırıb ki, təşkilatın institusional potensialını daha da optimallaşdırmaq məqsədilə nizamnamə sənədlərinin yenidən nəzərdən keçirilməsi və dəyişdirilməsi istiqamətində müəyyən irəliləyişlərin baş verməsindən məmnunuq. APA büdcəsinin forma-

laşdırılması ilə bağlı qərarın qəbul edilməsində konsensusa yaxınlaşırdı. Bu, assambleyanın imkanlarını daha da gücləndirmək və artırmaq baxımından olduqca vacibdir.

Sahibə Qafarova qeyd edib ki, ötən ilin digər bir nailiyyəti APA Bürosunun iclaslarının aktivləşdirilməsi olub. Büronun fəaliyyətinin yenidən canlandırılması ilə bağlı təklifimiz layiqincə qarşılanıb. Beləliklə, Daimi komitələrin hər bir iclası çərçivəsində büro iclasları da keçirilir və bu, təşkilatın ehtiyaclarına operativ şəkildə cavab verməyə yönəlib.

Milli Məclisin Sədri APA-nın Baş katibi Məhəmməd Rza Məcidinə və Katibliyə təşkilatın inkişafı və məqsədlərinin irəli aparılması istiqamətində göstərdikləri daimi səylərə görə minnətdarlığını bildirib.

Spiker diqqətə çatdırıb ki, plenar iclasın mövzusu "Asiyada çoxtərəfli əməkdaşlığın gücləndirilməsində parlament diplomatiyasının rolu"dur. Beynəlxalq siyasətdəki vəziyyəti və dünyada mövcud durumu nəzərə alsaq, çoxtərəfli əməkdaşlıq məsələsi heç vaxt bu gün olduğu qədər vacib olmayıb.

Dünyamızın qarşılaşdığı humanitar böhranlar, münaqişələr, yoxsulluq, iqlim dəyişikliyi, ayrı-seçkiləyin, irqçiliyin, ksenofobiyanın və islamofobiyanın artması kimi problemlər və onlarla necə mübarizə aparmaq məsələsi qaçılmaz şəkildə müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminin səmərəliliyi məsələsinə ön plana çıxarır. Təəssüf ki, bu gün dünya daha parçalanmış və daha az dinc hala gəlib çatmışdır. Və bir çoxları çoxtərəfli mexanizmlərin səmərəsizliyi barədə müzakirələr aparır.

Milli Məclisin Sədri fürsətdən istifadə edərək, Azərbaycanın bu məsələyə dair baxışlarını qonaqlarla bölüşüb. Spiker qeyd edib ki, beynəlxalq hüququn bütün norma və prinsiplərinə, eləcə də beynəlxalq təşkilatların qərarlarına və qərarlarına baxmayaraq, beynəlxalq səviyyədə tanınmış əraziləri 30 il ərzində qonşu Ermənistan tərəfindən işğal altında saxlanılmış Azərbaycan, təəssüf ki, bugünkü sistemin səmərəsizliyinin əsas qurbanlarından biri olub. Ölkəmiz öz torpaqlarını azad edərək, ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etməklə bütün bu norma, prinsip və qətnəmələri təkbəşinə həyata keçirib. Buna görə də bu məsələnin nə qədər təcili və vacib olduğunu çox yaxşı anlıyırdı.

Sahibə Qafarova bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, dünyanın hazırda həqiqətən ehtiyac duyduğu şey beynəlxalq əhdəliklərə tam hörmət olunmasıdır. Həqiqətən də, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əməl edilməməsi, ikili standartlar və seçici yanaşmaların tətbiqi, dövlətlərin daxili işlərinə müdaxilə bugünkü ziddiyyətlərin və gərginliklərin əsas mənbəyidir. Bəs bütün bunlara necə son qoymaq olar?

Aydın məsələdir ki, bu mənfi tendensiyanı aradan qaldırmaq və dünyada sülh, sabitlik və rifahı təmin etməyin ən etibarlı yolu çoxtərəfli sistemi gücləndirməkdir. Elə bir sistem ki, burada bütün ölkələr qaydalara hörmət edir, bir-birini kollektiv və qanuni mexanizmlərlə məsuliyyətə cəlb edir, bir-birine dəstək göstərir və bir dövlətin maraqlarını digərdən üstün tutan bir-tərəfli yanaşmaları rədd edir.

Azərbaycan hər zaman bu prinsiplərə uyğun olaraq effektiv və inklüziv çoxtərəfli sistemin güclü tərəfdarı olub. Qoşulmama Hərəkatına dördillik sədrliyi dövründə Azərbaycan bu yanaşmanı aydın şəkildə nümayiş etdirib, hərəkatın institusional inkişafı üzərində fəal işləməklə yanaşı, üzv dövlətlər arasında dialoqu, əməkdaşlığı və həmrəyliyi təşviq edib.

Milli Məclisin Sədri diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycanın COP29-a evsahibliyi etmək üçün global ictimaiyyət tərəfindən yekdilliklə seçilməsi və COP29 çərçivəsində Azərbaycanın liderliyi altında mühüm qərarların qəbul edilməsi, körpülər qurmaq, müxtəlif maraqlı tərəfləri bir araya gətirmək və Qlobal Şimal ilə Qlobal Cənubu bəşəriyyət üçün ortaqlıqla əməkdaşlıq və həmrəyliyin canlı təzahürüdür.

Bu mənada, Asiya Parlament Assambleyası bu məqsədlər üçün mühüm çoxtərəfli institut rolunu oynayır. Asiya regionu global problemlərin həllində getdikcə daha mühüm mövqeyə sahib olur. Və biz öz bayrağı altında birləşdirən Asiya Parlament Assambleyası səslərimizin eşidilməsinə şərait yaradır və ölkələrimizin ortaq məqsədlərə nail olması üçün göstərdiyi səylərə parlament töhfəsi verir.

Milli Məclisin Sədri çıxışının sonunda birgə sözlərlə Asiya Parlament Assambleyasının potensialının tam şəkildə açılacağına, onun effektivliyinin maksimum dərəcədə artıracağına inamını ifadə edib. Azərbaycan parlamentinin spikeri plenar iclasın bütün ümumi öhdəliyimizin aydın sübutu olduğunu diqqətə çatdırıb və sessiyanın işinə uğurlar arzulayıb.

Sonra Asiya Parlament Assambleyasının Baş katibi Məhəmməd Rza Məcidi çıxış edib. Baş katib sessiyanın yüksək səviyyədə təşkilinə və qonaqpərvərli-

yə görə Azərbaycan Milli Məclisinə və parlamentin Sədri Sahibə Qafarovaya təşəkkürünü ifadə edib. O, ölkəmizin Asiya Parlament Assambleyasına sədrliyinin uğurla davam etdirildiyini bildirib. Qeyd edib ki, Azərbaycan tərəfinin bu təşkilatı sədrliyi ilə qarşıda duran məqsədlərə birgə səmərəli əməkdaşlıq nəticəsində nail ola biləcəyik.

Məhəmməd Rza Məcidi Asiya Parlament Assambleyasının regionda sülhün, təhlükəsizliyin, etimadın gücləndirilməsinə böyük önəm verdiyini qeyd edib. Azərbaycanın üzv dövlətlər arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə öz töhfəsini vermək əzmində olduğunu vurğulayıb. APA-nın 15-ci sessiyasında vacib məsələlərin müzakirə ediləcəyini söyləyib.

Baş katib Asiya Parlament Assambleyasına üzv dövlətlər arasında əlaqələrin daha da möhkəmləndirilməsi, qurum çərçivəsində müxtəlif sahələr üzrə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi, təşkilatın genişləndirilməsi istiqamətində sözlərin bundan sonra da göstəriləcəyini deyib. O, həmçinin regional münasibətlərin rəhbərliyi üzərində danışıqların nizamlanmasının önəmli qeyd edib.

Məhəmməd Rza Məcidi APA-nın Asiya regionunda ölkələrarası münasibətlərin inkişafı baxımından əhəmiyyətli platforma olduğunu diqqətə çatdırıb. Bu əlaqələrin gücləndirilməsində parlament diplomatiyasının xüsusi rolundan söhbət açıb. Müasir çağırışlar fonunda parlament diplomatiyasından istifadə edərək dayanıqlı inkişafa dəstək vermək, regional və global əməkdaşlığı daha da dərinləşdirmək, sülh və təhlükəsizliyi təmin etmək kimi məsələlərin vacibliyindən bəhs edib.

Sonra sessiyada Asiya Parlament Assambleyasına üzv ölkələrin parlament sədrləri, sədr müavinləri və üzvləri, o cümlədən Bohreyn Şura Məclisinin Sədri Əli Saleh Abdulla Əlsaleh, Butan Milli Assambleyasının Sədri Lungten Dorci, İndoneziya Nümayəndələr Palatasının Sədri Puan Maharani, İran İslam Şurası Məclisinin Sədri Məhəmməd Baqir Qalibaf, Pakistan Senatının Sədri Syed Yusuf Raza

Gilani, Tacikistan Ali Məclisinin Nümayəndələr Palatasının Sədri Mahmadoir Zokirzoda, Özbəkistan Ali Məclisi Senatının Sədri Tənzilə Narbayeva, Oman Şura Məclisinin Sədri Xəlil Hilal Nasir Al Maavali, Belarus Milli Assambleyası Respublika Şurasının Sədri Natalya Koçanova, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Federal Milli Şurası Sədrinin birinci müavini Təriq Humaid Mohd Altayr, Fələstin Milli Şurasının Sədr müavini Ali Faysal, İordaniya Milli Assambleyasının Nümayəndələr Palatası Sədrinin müavini Əhməd Hamisat, Tailand Nümayəndələr Palatası Sədrinin müavini Paradorn Prissanantakul, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin üzvü Abdulkadir Emin Önen çıxış ediblər, mövzu ilə bağlı fikirlərini bölüşüblər.

Çıxışlarda tədbirin yüksək səviyyədə təşkil olunduğu qeyd edilib, Asiya Parlament Assambleyasının Azərbaycanın sədrliyi dövründə böyük uğurlar qazanacağına inam ifadə olunub. İştirakçılar bu gün APA-nın regional problemlərin həllində və regional inteqrasiyanın sürətlənməsində mühüm rolundan söhbət açıblar. Qurumun regionda bütün sahələrdə əməkdaşlığın gücləndirilməsi, ölkələrin davamlı inkişafının təşviq edilməsi, sülhün, sabitliyin təmin edilməsində parlamentlərin bundan sonra da öz layiqli töhfəsini verəcək.

Çıxışlarda həmçinin qurumun digər beynəlxalq və regional təşkilatlarla əlaqələrinə toxunulub, üzv dövlətlərin beynəlxalq qurumlarda əməkdaşlığının əhəmiyyətindən söhbət açılib. APA-nın Asiyada iqtisadi tərəqqiyə nail olmaq, sülh və təhlükəsizliyin daha da möhkəmləndirilməsi istiqamətində gələcəkdə də öz səylərini sərgiməyəcəyinə əminlik ifadə edilib.

Fasilədən sonra öz işini davam etdirən plenar sessiyada gündəlik qəbul edilib. APA-nın Bürosu seçilib. Sessiyada Milli Məclisin APA-da nümayəndə heyətinin rəhbəri, qurumun İcraedici Şurasının sədri Rizvan Nəbiyev məruzə ilə çıxış edib.

Tədbirdə APA-nın Baş karibi Məhəmməd Rza Məcidi qurumun fəaliyyəti ilə bağlı hesabatı təqdim edib. Sessiyada həmçinin Oman Sultanlığına təmsilçisi üzv statusunu, Belarus Respublikasına müşahidəçi statusunun təqdim olunması ilə bağlı məsələlərə baxılıb.

Yığıncaqda "Asiyada çoxtərəfli əməkdaşlığın gücləndirilməsində parlament diplomatiyasının rolu" mövzusunda müzakirələr davam etdirilib.

Həmin gün eyni zamanda plenar sessiya çərçivəsində APA-nın Sosial və mədəni məsələlər, Bütçə və planlaşdırma daimi komitələrinin iclasları da keçirilib, bu komitələrin profilinə uyğun məsələlərə dair qərar layihələri müzakirə olunub. APA-nın 15-ci plenar sessiyası öz işini davam etdirəcək.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

